

[Søren B. Jørgensen.]

dannelse end de korte kurser, som loven giver mulighed for. Til at se på spørgsmålet blev der i sin tid nedsat et udvalg, og det har afgivet betænkning i oktober måned 1973. Udvalget foreslår her, at man nu tilrettelægger en uddannelse af længere varighed. Man foreslår 12 måneder. Jeg skal ikke komme ind på betænkningens indhold, blot nævne, at det er min opfattelse, at med nogle enkelte ændringer i udvalgets forslag er der her et godt instrument til at løse nogle af de problemer, som den tekniske udvikling har påført og fremover vil påføre en del af befolkningen. Det gælder landmænd, det gælder de selvstændigt erhvervsdrivende, men der bør også her være tale om et tilbud til hjemmearbejdende husmødre.

Ministeren siger i sin fremsættelsestale, at betænkningen i øjeblikket er til overvejelse. Jeg vil godt spørge, hvad det er, ministeren i øjeblikket går og overvejer. Er det den indirekte adgangs begrænsning, som er indeholdt i lovudkastet, eller er det omkostningerne ved at give de landmænd, erhvervsdrivende og andre, der på grund af udviklingen må forlade deres erhverv, en uddannelse? Er det det, ministeren overvejer? Der er til det at sige, at hvis det er de økonomiske konsekvenser, ministeren går og overvejer, så behøver ministeren såmænd ikke at spekulere så lang tid over dette, for ser man på de udgifter, vi har til de erhvervs-mæssige uddannelser i forhold til de udgifter, vi har til al anden uddannelse, må man vist sige, at der er lejlighed til netop her at rette lidt op på den skæve fordeling.

Til sidst har jeg bemærket, at ministeren ligeledes i fremsættelsestalen siger, at loven jo udmærket kan tages op til revision før det tidspunkt, der nu foreslås, altså 1976-77. Det tager jeg som udtryk for ministerens positive indstilling, særlig til det sidste problem, jeg har været inde på: spørgsmålet om omskoling. Det skulle glæde mig, om vi allerede i næste samling så et forslag angående dette.

Med disse bemærkninger kan jeg love

ministeren en velvillig behandling af lovforslaget.

Halvgaard (FP):

Umiddelbart efter krigen begyndte man for alvor at interessere sig for de ikke-faglærtes uddannelse. Man havde statens arbejdsmandsskoler, som blev etableret, så vidt jeg ved, i 1930'erne, men det var især Arbejdsteknisk Skole, der gjorde et stort pionerarbejde ved at etablere kurser overalt i landet, mest som aftenkurser, men også som kurser på fabrikker og virksomheder.

Siden loven om ikke-faglærtes uddannelse blev vedtaget i 1960 af et enigt folketing, har i tusindvis af ikke-faglærte landet overtaget imod tilbuddet om uddannelseskurser. En yderligere stimulans for deltagelse var også tilbuddet om refusion af tabt arbejdsfortjeneste og en vis godtgørelse for kørsel. Nye specialarbejderskoler er etableret, således at hele landet er dækket ind og hver egn har en rimelig adgang til en uddannelsesinstitution. Lærere og instruktører er uddannet og ansat, efterhånden som uddannelsetilbuddene er forøget, gennem nedsatte brancheudvalg, og disse brancheudvalg er igen udbygget med konsulenter osv.

Man har nu til en vis grad opbygget en storstilet, landsdækkende uddannelsesinstitution, der kan give tilbud om en praktisk uddannelse på utallige områder. Samtidig er der både lokalt på de enkelte skoler og ikke mindst centralt opbygget et administrationsapparat, som efterhånden har udviklet sig katastrofalt, og som giver anledning til megen betænkelighed. Fremskridtspartiet mener derfor, at det er rart, vi nu får en lejlighed til at vurdere loven på grundlag af det forslag, der er fremsat. Ikke mindst finder vi det nødvendigt på baggrund af de besparelser, som vi alle må lægge ryg til.

Blandt de spørgsmål, der er aktuelle, er for det første, om der er lige stort behov for lovens oprindelige formål: uddannelse af ikke-faglærte. Hermed mener jeg, om behovet er det samme i dag som for 25 år siden. For det andet, om skolernes kapacitet